

PREMIUM

Derk Jan Verstand op de plek waar de natuurbegraafplaats van Barchem moet komen.
© Jeroen Jazet

Een graf kopen voor eeuwige rust kan straks op landgoed De Kalenberg in Barchem

Grote kans dat er op het Barchemse Landgoed De Kalenberg binnenkort een bosbegraafplaats ligt. De plannen zijn al vergevorderd. De stichting die het landgoed beheert, heeft de inkomsten hard nodig om het gebied goed te kunnen onderhouden.

Castor van Dillen 06-11-20, 08:07

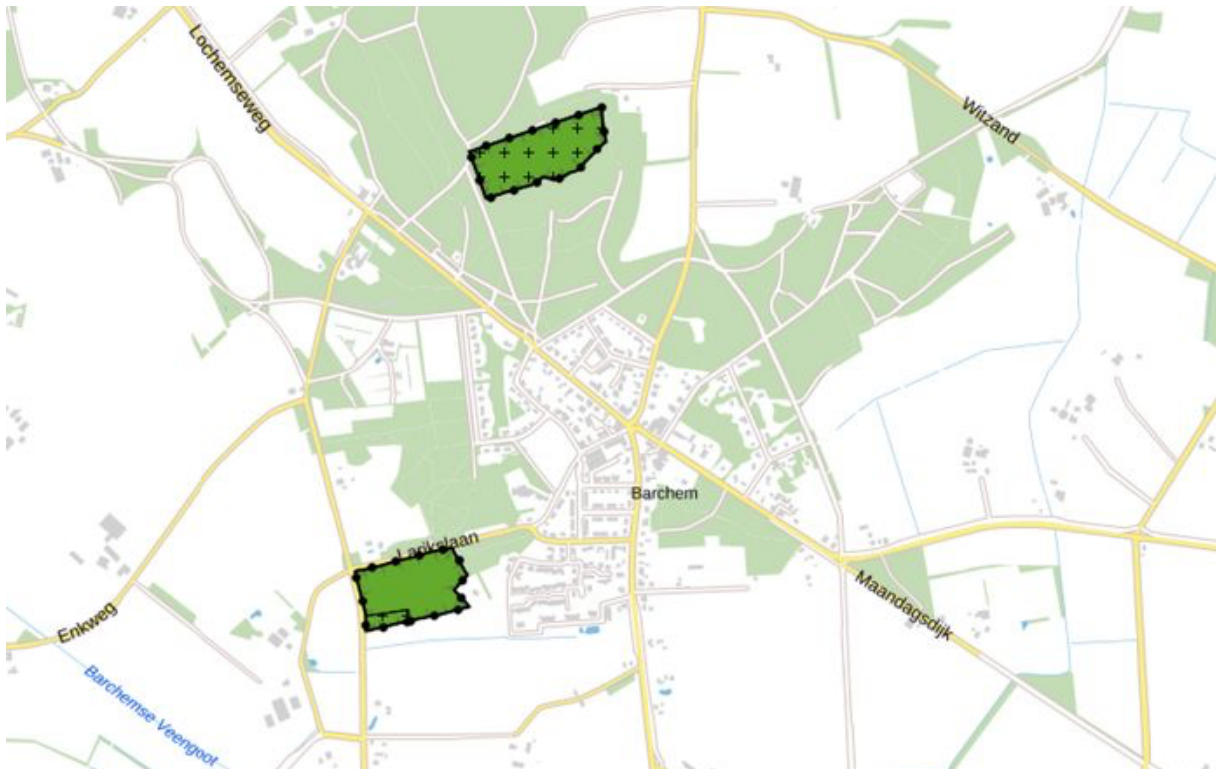
Stichting Beheer Landgoed De Kalenberg kwam jaren geleden op het idee voor de begraafplaats. „De statuten geven aan dat we het landgoed duurzaam moeten ontwikkelen”, stelt Derk Jan Verstand, voorzitter van de stichting. „Dat is ook de bedoeling, maar daar is geld voor nodig. Met een natuurbegraafplaats kan dat ook gerealiseerd worden.”

De natuurbegraafplaats in Barchem moet [Justine](#) gaan heten. In totaal gaat het om een bosrijk gebied van zo'n 3 hectare. Het totale landgoed bestaat uit 17 hectare

grond. Ter compensatie heeft de stichting - verplicht - een ander stuk land van vergelijkbare grootte bij Barchem opgekocht waar nieuwe natuur komt.

Geen pannenkoekenboerderij

„Sommige landgoederen realiseren een pannenkoekenboerderij en andere een bed & breakfast of een klimbos. Er is een heel boek voor landgoederen met ideeën om inkomsten te genereren. Dit is de enige optie voor ons. Wij kunnen geen andere dingen daar ontwikkelen”, zegt Verstand.

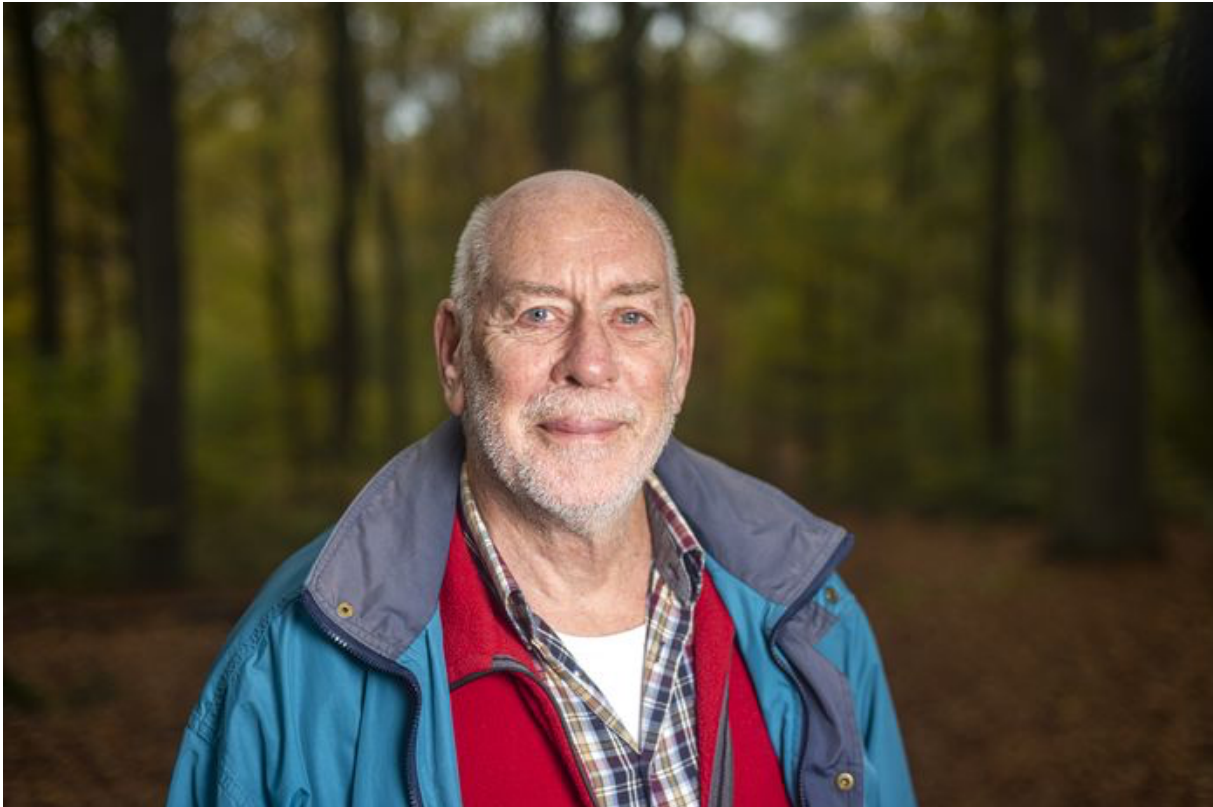

De natuurbegraafplaats komt op het Landgoed De Kalenberg ten noorden van Barchem. Het groene gebied ten westen van het dorp is het door de de stichting aangekochte stuk grond waar natuur van wordt gemaakt. © Ruimtelijkeplannen.nl

In samenspraak met de provincie Gelderland en de gemeente Lochem heeft de stichting daarom voor deze oplossing gekozen. De begraafplaats is volgens Verstand nodig, omdat de rest van het landgoed aangepakt moet worden, en niet omdat de beheerders van De Kalenberg er financieel hun slaatje uit willen slaan.

Nauwelijks vindbaar

Op de lange termijn moeten er op Justine zo'n 750 graven komen. „Wij doen maar de helft van het toegelaten aantal dat op dat stukje mag komen. Het is maar een heel klein gedeelte van de grond die dan gebruikt wordt. Een graf is 2 vierkante meter groot, dus je hebt 500 vierkante meter op een paar hectare. Dat is nauwelijks vindbaar. De graven zie je ook straks niet meer, want dat wordt allemaal natuur”, legt Verstand uit.

Derk Jan Verstand, voorzitter van de Stichting Beheer Landgoed De Kalenberg. © Jeroen Jazet

Ieder graf gaat ongeveer 5000 euro kosten. Mensen kopen de plek voor 'eeuwig'. In tegenstelling tot sommige andere begraafplaatsen zit er dus geen verjaringstermijn op de plek, waardoor het graf niet zal worden geruimd.

Bomen planten

Met de komst van deze plek krijgt de natuur op het landgoed een boost, denkt Verstand. Zo kunnen er veel bomen worden geplant. Dat was ook altijd de insteek van het plan: de stichting wil er niet gewoon geld aan verdienen. „Met de middelen die we krijgen kunnen we de kwaliteit van het landgoed gaan verbeteren. Daar is vele jaren niets aan gedaan.”

Voordat de natuurbegraafplaats er echt komt, moet het bestemmingsplan van de plekken gewijzigd worden. Tot 25 november ligt het ter inzage. Daarna zal het in februari of maart 2021 behandeld worden in de gemeenteraad. „Waarschijnlijk komt er dan een definitief besluit”, zegt gemeentewoordvoerder Hetty Vaatstra.

Pas na deze wijzigingen kunnen de eerste graven worden verkocht. „Dan kan het nog weer eens tien jaar duren voordat er iemand begraven wordt”, besluit Verstand.

Op Landgoed De Kalenberg zijn ook veel wandelaars en mountainbikers. © Jeroen Jazet

Biodiversiteit niet in het geding

De kans is klein dat een natuurbegraafplaats, zoals die op De Kalenberg, veel schadelijke effecten heeft op de biodiversiteit van het landgoed, denkt senior onderzoeker Wim de Haas (Wageningen Universiteit). Hij deed meerdere onderzoeken naar natuurbegraafplaatsen.

Volgens De Haas zijn er twee typen: een begraafplaats waar het echt gaat om het natuurbeheer zelf, en het type waar de natuur meer een decor is. „Bij begraafplaatsen waar natuur de doelstelling is, is de eeuwige grafrust heel belangrijk. Graven worden daar niet geruimd. Die hanteren ook het principe: als het vol is, is het vol, en dan wordt het helemaal natuurterrein.”

De wetenschapper vertelt dat daar nog wel de nodige discussie over is. „Hoe dicht mogen de graven bij elkaar liggen bijvoorbeeld? Er zijn daar allerlei strikte botanische normen voor. Als je die niet handhaaft, worden ze aangetast.”

In een onderzoek is De Haas gaan meten of er grote verschillen zijn in het aantal planten op de plekken waar wel en niet mensen werden begraven. „Daar bleek nauwelijks een verschil te zijn.”

Wel is het volgens hem belangrijk dat natuurbegraafplaatsen aan de randen van natuurgebieden liggen. Daarnaast worden er soms stukjes landbouwgrond bijgekocht. Als daar dan ook graven komen, kan er zelfs extra natuur ontstaan.